ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
Ἱδρυτής: ΧΑΡ. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 § 1 τοῦ Α. Ν. 1091)38

Ἰδιοκτησία καὶ Διεύθυνσις Τυπογραφείων | ΓΙΩΤΑ Κ. ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΥΤΣΟΥ Πάτραι: Γερομωστοπούλου 50

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ: ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία 360 ΔΡ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: » 20 ΔΟΛ.

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ κ. ΖΟΛΩΤΑ ΔΙΑ ΤΟ 1955

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΗΥΞΗΘΗ ΚΑΤΑ 6ον ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ ΕΤΟΥΣ 1954

ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΘΗ Η ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΙΣ ΚΑΙ ΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΕΙΣ ΟΙΚΟΔΟΜΑΣ

2ον

Ὁ Διοικητὴς τῆς Ἐθν. Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν τελευταίαν ἔκθεσίν του, εἰς τὴν γεν. συνέλευσιν τῶν μετόχων τοῦ Ἱδρύματος, τῆς ὁποίας τὸ πρῶτο μέρος ἐδημοσιεύσαμεν χθές, ἀναφερόμενος εἰς τὴν διεύρυνσιν τῆς πιστοδοτήσεως, εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἡ διεύρυνσις τῆς τραπεζικῆς πιστοδοτήσεως τόσον ἐκ καταθέσεων, ὅσον καὶ ἐκ κεφαλαίων τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, πρέπει νὰ συνδιασθῇ μὲ γενικωτέραν ἐξυγίανσιν τῶν πιστωτικῶν συνηθειῶν καὶ μὲ ὑπεύθυνον ποιοτικὸν ἔλεγχον τῶν χορηγήσεων ἀπὸ τὰς δανειστρίας Τραπέζας. Ἰδιαιτέρως ἡ ἐκ τῶν κεφαλαίων τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου ἐπέκτασις τῆς χρηματοδοτήσεως προϋποθέτει τὴν καθιέρωσιν καὶ τὴν τήρησιν ὡρισμένων βασικῶν κανόνων εἰς τὰς πιστωτικὰς σχέσεις μεταξὺ Τραπεζῶν καὶ δανειζομένων ἐπιχειρήσεων.

Κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη ἐσημειώθη ἔντονος τάσις πρὸς ἐπέκτασιν τῶν πωλήσεων ἐπὶ πιστώσει, συνήθως ἔναντι πολυμήνων συναλλαγματικῶν καὶ ἡ ἐξέλιξις αὐτὴ ἀπετέλεσε μίαν ἀπὸ τὰς κυριωτέρας αἰτίας τῶν ηὐξημένων πιστωτικῶν ἀναγκῶν καὶ πιέσεων. Πρέπει ὅμως νὰ κατανοηθῇ ὅτι ἡ μεγαλυτέρα δέσμευσις κεφαλαίων ἡ πιστώσεων ἐν γένει κατὰ τὴν διάθεσιν τῶν προϊόντων κατ' ἀνάγκην στερεῖ ἀντιστοίχων πιστωτικῶν μέσων τὴν κυρίως παραγωγικὴν διαδικασίαν, διὰ τὴν Ἑλλάδα δὲ ὅπου τὰ πιστωτικὰ μέσα δὲν εἶναι ἀπεριόριστα, ἡ ἀνωτέρω δεύσμευσις ὁδηγεῖ εἰς ἐμπλοκὰς καὶ δυσχερείας.

Ἐπιβάλλεται διὰ τοῦτο ἡ καθιέρωσις εἰς τὰς ἐν γένει ἐμπορικὰς συναλλαγὰς τοῦ γραμματίου ἢ τῆς συναλλαγματικῆς ταχείας ρευστοποιήσεως καὶ εἰς τοῦτο ἀποβλέπουν αἱ ἀποφάσεις περὶ προεξοφλήσεως ἐκ μέρους τῶν Τραπεζῶν γραμματίων τριμήνου διαρκείας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των, ἐξαιρέσει βεβαίως ὡρισμένων κατηγοριῶν διαρκῶν ἀγαθῶν, ἐῶν ὁποίων ἡ ἐπὶ πιστώσει πώλησις εἶναι σκόπιμος καὶ ἐπιτρεπτή. Ἡ ἐπέκτασις τοῦ πιστωτικοῦ αὐτοῦ μέσου θὰ ἐνισχύσῃ τὴν γενικωτέραν ρευστότητα καὶ θὰ ἐλευθερώσῃ πιστωτικὰ μέσα διὰ τὸν ὁποῖον εὐρύτερον καὶ ἀνετώτερον θὰ ἐξυπηρετηθῇ ἡ παραγωγὴ καὶ τὸ ἐμπόριον.

Πρέπει δὲ νὰ σημειωθῇ ὅτι ὁ ὑγιὴς ἀνταγωνισμὸς μεταξὺ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἔναντι εἰσαγομένων εἰδῶν δὲν ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς παροχῆς πιστώσεως μεγαλυτέρας διαρκείας, ἀλλὰ διὰ τῆς μειώσεως τῶν τιμῶν καὶ διὰ τῆς βελτιώσεως τῶν ποιοτήτων. Ταῦτα δὲ καθίστανται δυνατὰ διὰ τῆς συμπιέσεως τῶν ἐξόδων παραγωγῆς, δηλαδὴ δι' αὐξήσεως τῆς παραγωγικότητος μὲ ἐκσυγχρονισμὸν τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ διοικητικὴν ἀναδιοργάνωσιν.

Εἶναι ἐπίσης ἐνδεδειγμένη ἡ ἀντιμετώπισις καὶ ἐξυπηρέτησις τῶν πιστωτικῶν ἀναγκῶν κατὰ περίπτωσιν καὶ κατόπιν εἰδικῆς καὶ ὑπευθύνου ἐκ μέρους τῶν Τραπεζῶν ἐξακριβώσεως τῶν ἐπιδιωκομένων σκοπῶν καὶ τοῦ συνόλου τῶν κεφαλαίων, τὰ ὁποῖα, πλὴν τῆς ἀπαιτουμένης χρηματοδοτήσεως, συμπράττουν εἰς τὴν ἐπιχειρηματικὴν προσπάθειαν. Ὑγιεῖς καὶ προοδευτικαὶ ἐξορμήσεις βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων μὲ θετικὴν προσδοκίαν ἐπιτυχίας, πρέπει ἐντόνως νὰ ἐνισχύωνται ἔστω κι' ἄν ἄλλαι χρηματοδοτήσεις πρὸς ὀλιγώτερον προοδευτικὰς ἐπιχειρήσεις παρέχουν μεγαλυτέρας ὠφελείας ἀπὸ ὑπάρχουντα περουσιακὰ στοιχεῖα.

Ἡ πρὸς τὰς ἀνωτέρω κατευθύνσεις ἐξυγίανσις τῶν πιστωτικῶν συνηθειῶν καὶ μὲ τὴν ἐνεργὸν σύμπραξιν καὶ πωτοβ. υλίων τῶν ἐμπορικῶν Τραπεζῶν, θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν εὑρυτέραν καὶ ἀποτελεσματικωτέραν χρησιμοποίησιν των πιστωτικῶν μεσῶν ὑπὲρ τῆς παραγωγῆς. Καθ' ὃ μέτρον συντελεῖται πρόοδος πρὸς τὴν τοιαύτην ἐξειδικευμένην κατὰ περίπτωσιν καὶ ὑπεύθυνον ἐξέτασιν καὶ ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀπαιτουμένων χρηματοδοτήσεων, δημιουργοῦνται καὶ αἱ προϋποθέσεις διὰ τὴν διεύρυνσιν τῶν ἐπιτρεπομένων περιπτώσεων χρηματοδοτήσεων. Παραλλήλως πρὸς τὴν ἐξασφαλιζομένην ἤδη ἐλαστικότητα ἀντλήσεως κεφαλαίων ἐκ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν προσωρινῶν καὶ ἐκτάκτων μειώσεων εἰς τὰς καταθέσεις τῶν Τραπεζῶν, ἀποβλέπομεν καὶ εἰς ἐξασφάλισιν ἐλαστικότητος καὶ κατὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων ἀναγκῶν τῶν ἐπιχειρήσεων, διὰ τὰς ὁποίας εἶναι μέχρι σήμερον ἠναγκασμέναι νὰ προσφεύγουν εἰς τον ἐξωτραπεζικὸν δανεισμὸν μὲ τὰς μεγαλυτέρας ἐπιβαρύνσεις του. Ἀλλὰ καὶ αἱ διατυπώσεις καὶ οἱ περιορισμοὶ εἰς τὰς τραπεζικὰς χρηματοδοτήσεις δυνανται καὶ πρέπει να χαλαρωθοῦν ἀφιεμένης τῆς ἐκτιμήσεως ἑκάστης ἀνάγκης πιστοδοτήσεως εἰς τὴν ὑπεύθυνον κρίσιν τῶν Τραπεζῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατευθύνσεων τῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς.

ΕΓΧΩΡΙΟΙ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΙΣ

Ἡ κάλυψις τῶν ἐν γένει πιστωτικῶν ἀναγκῶν πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν δημιουργημένων διαθεσίμων καὶ ἐν συσχετίσει πρὸς τὸ σύνολον τῶν σκοπῶν διὰ τοὺς ὁποίους τοιαῦτα διαθέσιμα χρησιμοποιοῦνται. Τοῦτο σημαίνει ὅτι αἱ πάσεις φύσεως ἀνάγκαι χρηματοδοτήσεως πρέπει νὰ ἱκανοποιηθοῦν βάσει κεντρικῶν καὶ ἐνιαίων κριτηρίων καὶ συνολικοῦ προγράμματος καὶ ἐν συνδιασμῷ πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἐξ ὅλων τῶν πηγῶν διαθεσίμων κεφαλαίων.

Παραγνωρίζεται συνήθως ὅτι εἶναι ἐνιαία ἡ δεξαμενὴ ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀντλοῦνται τὰ ἐν γένει πιστωτικὰ μέσα καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ χρησιμοποίησις τῶν πεπερασμένων διαθεσίμων δι' ὡρισμένους σκοποὺς κατ' ἀνάγκην περιορίζει τὰ περιθώρια χρησιμοποιήσεως αὐτῶν δι' ἄλλους. Εἰς τὴν ἐνιαίαν δεξαμενὴν τῶν διαθεσίμων διὰ πιστώσεις καὶ ἐπενδύσεις εἰσρέουν αἱ ἐκ τῶν ἀποταμιεύσεων αὐξήσεις τραπεζικῶν καταθέσεων, ἰδιωτῶν καὶ δημοσίων ὀργανισμῶν. Αὗται προσαυξάνονται μὲ τὰ ἐκ τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ἰσοζυγίου ἐξωτερικῶν πληρωμῶν περιθώρισι, ὑπὸ μορφὴν ἀπορροφήσεως χρηματικῶν μέσων καὶ εἰσοδημάτων, περαιτέρω δὲ ἀπὸ τὴν ἐτησίαν πιστωτικὴν ἐπέκτασιν διὰ νέου χρήματος ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου, ἡ ὁποία ἐπιτρέπεται καὶ ἐπιβάλλεται κατὰ τὸ μέτρον αὐξήσεως τῆς ἐν γένει οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ ὑπὸ ὡρισμένας συνθήκας πρὸς ὑποκίνησιν αὐτῆς, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐνισχυομένην τάσιν τοῦ πληθωρισμοῦ ὅπως διατηρῇ τὴν ρευστότητά του εἰς βραχυμάς. Τὸ σύνολον τῶν διαθεσίμων αὐτῶν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν εἰς τὰ κεφάλαια ἀναγκῶν τῆς τρεχούσης παραγωγῆς καὶ τῶν ἐπενδύσεων.

Ἡ πρώτη ἐπιδίωξις ἑπομένως τῶν ὑπευθύνων ἀρχῶν εἶναι νὰ αὐξήσῃ διὰ παντὸς μέσου τὰ εἰς τὴν κοινὴν αὐτὴν δεξαμενὴν εἰσρέοντα διαθέσιμα τόσον διὰ μεθόδων θετικῆς προσελεύσεως ὅσον καὶ διὰ περιορισμοῦ τῶν δαπανῶν εἰς καταναλωτικοὺς ἢ δι' ὀλιγώτερον παραγωγικοὺς σκοπούς. Εἰς τοῦτο ἀποβλέπουν αἱ προτάσεις περὶ γενικῆς ἐξορμήσεως διὰ τὴν προσέλκυσιν τραπεζιτικῶν καταθέσεων καθὼς καὶ ἀποταμιεύσεων ἐν γένει ἀπ' εὐθείας εἰς τίτλους ἐπενδύσεων γενικωτέρου παραγωγικοῦ ἐνδιαφέροντος ἐν ἀντιθέσει πρὸς οἰκοδομὰς καὶ λοιπὰ ἀκίνητα. Διὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν θὰ ἔπρεπε νὰ ἐναβιώσῃ καὶ ἐπεκταθῇ ὁ θεσμὸς τῆς ἀσφαλίσεως ζωῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ὁποίου θὰ ἠδυνατο νὰ ἀναγνωρισθῇ ἡ εὐχέρεια συνομολογήσεως εἰς τὰς σχετικὰς ἀσφαλιστικὰς συμβάσεις ῥήτρας ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος ἢ καὶ χρυσοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπένδυσις τῶν διαθεσίμων ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν μίαν ἐκ τῶν κυριωτέρων πηγῶν ἀποταμιεύσεων εἰς τὸ ἐξωτερικόν, οὐχὶ δὲ ἀσήμαντον καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, πρέπει νὰ ὑποβληθοῦν εἰς ἔλεγχον ὡς πρὸς τὰς κατευθύνσεις τοποθετήσεώς των. Καθ' ὃ μέτρον δὲ δημιουργοῦνται εὐκαιρίαι προσελκύσεως ἀποταμιεύσεων εἰς παραγωγικὰς τοποθετήσεις, ἐπιβάλλεται ὅπως καταστοῦν ὀλιγώτερον ἑλκυστικαὶ αἱ ἐπενδύσεις εἰς ἀκίνητα εἴτε ἐκ μέρους ἰδιωτῶν καὶ ἐπιχειρήσεων εἴτε ἐκ μέρους ἀσφαλιστικῶν ταμείων καὶ λοιπῶν δημοσίων ὀργανισμῶν.

Ἡ δευτέρα ἐπιδίωξις πρέπει νὰ ἀποβλέπῃ εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῶν ὑπαρχόντων καὶ αὐξανομένων διαθεσίμων πρὸς αὐστηρῶς παραγωγικοὺς σκοπούς. Αἱ κύριαι κατευθύνσεις πρὸς τὰς ὁποίας χρησιμοποιοῦνται τὰ πιστωτικὰ μέσα εἶναι πρῶτον αἱ τρέχουσαι δαπάναι τοῦ προϋπολογισμοῦ καθ' ὑπέρβασιν τῶν τρεχουσῶν ταμειακῶν του εἰσπράξεων, δεύτερον αἱ ἐπενδύσεις τοῦ δημοσίου καὶ τῶν δημοσίων ὀργανισμῶν, τρίτον αἱ ἰδιωτικαὶ ἐν γένει ἐπενδύσεις καὶ τέταρτον ἡ λοιπὴ τραπεζικὴ πιστοδότησις τῆς οἰκονομίας. Εἶναι οὐσιῶδες νὰ κατανοηθῇ ὅτι εἶναι ἀδύνατος ἡ ἄνευ ὁρίων ἱκανοποίησις ὅλων τῶν ἀνωτέρω ἀναγκῶν καὶ συγχρόνως ἡ ἀκίνδυνος διεύρυσις τῆς τραπεζικῆς χρηματοδοτήσεως. Ὅταν τὰ συνολικῶς ἐν τῇ χώρᾳ διαθέσιμα πρὸς ἐπένδυσιν ἀντλοῦνται καὶ ἐξαντλοῦνται διὰ ποικίλους ὀλιγώτερον παραγωγικοὺς σκοπούς, ἡ προτεινομένη ἐνίσχυσις τῶν χρηματοδοτήσεων δι' ἀφθόνου καὶ εὐθυνοῦ χρήματος ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου ὁδηγεῖ κατ' ἀνάγκην εἰς εἰσοδήματα καὶ ζήτησιν καθ' ὑπέρβασιν τῶν διαθεσίμων πόρων καὶ ἑπομένως εἰς πληθωρικὰς πιέσεις. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἡ αὔξησις τῶν τιμῶν καὶ ἡ ἐνίσχυσις τῶν πληθωρικῶν τάσεων ἐντείνουν ἀντί νὰ ἀμβλύνουν τὴν στενότητα τῶν πιστώσεων καὶ ὁδηγοῦν εἰς προοδευτικὴν αὔξησιν τῶν ἀναγκῶν καὶ τῆς ζητήσεως διὰ περαιτέρω χρηματοδότησιν. Ὑπὸ τὰς τοιαύτας συνθήκας ὁ περιορισμὸς ἢ καὶ ἡ μὴ ἱκανοποίησις τῆς αὐξούσης ζητήσεως πιστωτικῶν μεσῶν κινδυνεύει νὰ ὁδηγήσῃ εἰς κρίσεις καὶ εἰς κάμψιν τῆς δραστηριότητος βασικῶν τομέων τῆς παραγωγῆς. Ἐὰν ἀντιθέτως αἱ ἀναλήψεις κεφαλαίων ἐκ τῆς κοινῆς αὐτῆς δεξαμενῆς συγκεντρωθοῦν πρὸς τὴν ἐξυπηρέτησιν παραγωγικῶν σκοπῶν καὶ παραλλήλως ἐνισχυθῇ ἡ συγκέντρωσις διαθεσίμων ἢ ἐκ κεφαλαίων τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος εὐρυτέρα ἐπέκτασις τῆς χρηματοδοτήσεως καθίσταται δυνατὴ καὶ σκόπιμος.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ

Ἐν συνεχείᾳ ἀναφερόμενος εἰς τὴν πολιτικὴν τῶν ἐπιτοκίων ὁ κ. διοικητὴς συνέχισε:

Διὰ τὴν προσέλκυσιν ἀποταμιεύσεων εἰς τραπεζικὰς καταθέσεις καὶ πρὸς μίαν ὠργανωμένην ἀγορὰν κεφαλαίου, θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῇ ἡ σκοπιμότης ἀναθεωρήσεως τῆς μέχρι σήμερον ἐφαρμοζομένης πολιτικῆς ἐπιτοκίων. Ἐφ' ὅσον διὰ ποικίλας αἰτίας ἡ ἀμοιβὴ τῶν χρηματικῶν κεφαλαίων εἰς τὴν Ἑλλάδα διαμορφοῦται εἰς τὰ γνωστὰ ὑψηλὰ ἐπίπεδα, ἡ ὑφισταμένη ἀπόστασις μεταξὺ τῶν ἐπιτοκίων τῆς ἐξωτραπεζικῆς ἀγορᾶς ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν τραπεζικῶν καταθέσεων καὶ χρηματιστηριακῶν τίτλων ἀφ' ἑτέρου κατ' ἀνάγκην προκαλεῖ σοβαρὰς ἀνωμαλίας. Αἱ δυσχέρειαι δὲ ἐκδηλοῦνται μόνον εἰς τὴν προσέλκυσιν καταθέσεων, ἀλλὰ καὶ εἰς ηὐξημένην ζήτησιν πιστώσεων ἀπὸ τὰς Τραπέζας, ἐφ' ὅσον τὰ τραπεζικὰ ἐπιτόκια εἶναι σημαντικῶς χαμηλότερα τῶν ἐξωτραπεζικῶν.

Ἡ μέχρι σήμερον πολιτικὴ ἀπέβλεπεν εἰς τὴν διὰ διαδοχικῶν μειώσεων τῶν τραπεζικῶν ἐπιτοκίων ἄσκησιν ψυχολογικῶν ἐπιδράσεων πρὸς μείωσιν καὶ τῶν ἐξωτραπεζικῶν ἐπιτοκίων. Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως τοῦτο δὲν ἐπῆλθε καὶ ἀντιθέτως ἡ διεύρυνσις τῆς ἀποστάσεως μεταξὺ τῶν δύο κατηγοριῶν ἐπιτοκίων εἶχεν ὡς συνέπειαν μεταξὺ ἄλλων καὶ τὴν ἔντασιν τῆς ζητήσεως διὰ τραπεζικὰς πιστώσεις. Αἱ δὲ συνεχιζόμεναι μεγάλαι διαφοραὶ μεταξὺ τῶν τραπεζικῶν καὶ ἐξωτραπεζικῶν ἐπιτοκίων καθιστοῦν ἀδύνατον σχεδὸν τὴν διαμόρφωσιν μιᾶς εὐρυτέρας ἐνιαίας ἀγορᾶς δανειακῶν κεφαλαίων μετὰ ἐσωτερικῆς ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῶν ἐπὶ μέρους ἀγορῶν. Ἀντὶ τῆς πολιτικῆς ἑπομένως αὐτῆς θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετασθῇ ἡ σκοπιμότης τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν ἐπιτοκίων καὶ ὁ καθορισμὸς των ἐκ μέρους τῶν Τραπεζῶν καὶ ἐν συνεννοήσει μεταξὺ αὐτῶν ὑπὸ τὴν γενικωτέραν παρακολούθησιν τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἵνα ἀποφευχθοῦν ὑψώσεις εἰς ἀπαραδέκτως ὑψηλὰ ἐπίπεδα. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν τὰ διαμορφωθησόμενα ἐπιτόκια θὰ ἦσαν ἐκεῖνα, διὰ τῶν ὁποίων θὰ καθίστατο δυνατὸν νὰ ἐξασφαλισθῇ ἀφ' ἑνὸς μὲν σὺν τῷ χρόνῳ οὐσιώδης αὔξησις καταθέσεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ μονιμωτέρα ἰσορροπία μεταξὺ ζητήσεως πιστώσεων καὶ τοῦ ὄγκου τῶν τραπεζικῶν διαθεσίμων. Πρέπει δὲ νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω μορφὴν ἀπελευθέρωσις τῶν ἐπιτοκίων παρουσιάζει οὐσιώδη πλεονεκτήματα ἔναντι τῆς αὐξήσεως τῶν ἀνωτάτων ἐπιτρεπομένων ἐπιπέδων, ἡ ὁποία θὰ διετήρει τὸς σημερινὰς ἀκαμψίας καὶ ἐπὶ πλέον θὰ ἐκινδύνευε νὰ καταστῇ ἡμίμετρον.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω πολιτικῆς ἀπαιτεῖται ἡ ἐξασφάλισις ὡρισμένων βασικῶν προϋποθέσεων, ἐκ τῶν ὁποίων κυριώτεραι εἶναι αἱ ἑξῆς:

Πρῶτον, ἡ σχετικὴ σταθερότης τῶν τιμῶν, ἡ ὁποία πρέπει νὰ καταστῇ γενικωτέρα συνείδησις καὶ νὰ ἐξαφανίσῃ τὰς προσδοκίας καὶ ἐπιδιώξεις πληθωρικῶν κερδῶν.

Δεύτερον, ἡ ἐξυγίανσις τῶν πιστωτικῶν συνηθειῶν καὶ ἡ συγκέντρωσις τῶν τραπεζικῶν χορηγήσεων πρὸς αὐστηρῶς παραγωγικὰς καὶ δημιουργικὰς χρηματοδοτήσεις. Ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις αὐτὰς ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν τραπεζικῶν ἐπιτοκίων θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποτελέσῃ ἀποφασιστικὸν περιοριστικὸν παράγοντα τῆς ἐξωτραπεζικῆς ἀγορᾶς τῆς ὁποίας τόσον τὰ διαθέσιμα ὅσον καὶ ἡ ζήτησις δανειακῶν κεφαλαίων θὰ περιωρίζοντο σημαντικῶς μὲ τελικὸν σὺν τῷ χρόνῳ ἀποτέλεσμα τὴν μείωσιν τοῦ γενικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐπιτοκίων.

Ὡς πρὸς τὰς ἐπιδράσεις τῶν ηὐξημένων ἐπιτοκίων χορηγήσεων πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς δημιουργίας προσθέτων ἐπιβαρύνσεων τῆς παραγωγῆς μὲ ἀποτέλεσμα τὴν αὔξησιν τῶν τιμῶν, δύνανται νὰ παρατηρηθοῦν τὰ ἑξῆς:

Πρῶτον, κατὰ τὰ ὑπάρχοντα στοιχεῖα, αἱ δαπάναι διὰ τραπεζικοὺς τόκους ἀποτελοῦν ποσὸν μικρὸν ποσοστὸν τῆς συνολικῆς ἀκαθαρίστου ἀξίας τῆς παραγωγῆς. Ἑπομένως ἡ ἐκ τῆς αὐξήσεως τῶν ἐπιτοκίων πρόσθετος ἐπιβάρυνσις θὰ ἦτο σχεδὸν ἀσήμαντος, ἰδίως διὰ τοὺς πράγματι ὑγιεῖς ἐπιχειρηματικοὺς ὀργανισμούς.

Δεύτερον, ἀνεξαρτήτως τῆς μειώσεως τῆς προσφυγῆς εἰς τὴν ἐξωτραπεζικὴν ἀγοράν, θὰ καθίστατο ἀνετώτερα ἡ ἐν γένει τραπεζικὴ χρηματοδότησις.

Τρίτον, αἱ ἐπιχειρήσεις θὰ ἀπηλλάσσοντο βαθμηδὸν ἀπὸ τὸν ἐξωτραπεζικὸν δανεισμὸν καὶ τὰ ἀσυγκρίτως ὑψηλότερα ἐπιτόκιά του.

Τέταρτον, αὐτομάτως θὰ ἐνισχυθοῦν αἱ εὐρωστότεραι καὶ ὑγιέσταται ἐπιχειρήσεις, ἐνῶ παραλλήλως αἱ ἀντιοικονομικαὶ καὶ ἀπηρχαιωμέναι θὰ ὑποκινηθοῦν εἰς ριζικὰς προσπαθείας αὐξήσεως τῆς παραγωγικότητος καὶ ἐκλογικεύσεως τῆς ὀργανώσεώς των μὲ γενικωτέρας ἐξυγιαντικὰς συνεπείας.

Πέμπτον, δι' ὡρισμένας κατηγορίας χορηγήσεων εἰς τὴν γεωργίαν, τὴν βιοτεχνίαν καὶ τὰς ἐξαγωγὰς ἐν γένει θὰ πρέπει νὰ διατηρηθοῦν ἠλαττωμένα ἐπιτόκια μέχρις ὅτου βαθμιαίως ὁδηγηθῶμεν πρὸς τὴν διαμόρφωσιν ἑνιαίου ισμοῦ ἐπιτοκίων ἀνταποκρινομένου πρὸς ὁμαλωτέρας συνθήκας τῆς ἑλληνικῆς ἀγορᾶς, μὲ διαφορισμὸν ἀναλόγως τῆς ἀσφαλείας καὶ διαρκείας τῶν δανείων ἢ πιστώσεων.

Ἕκτον, τὰ μακροτέρας διαρκείας δάνεια ἐκ κεφαλαίων τοῦ ΟΧΟΑ μὲ ῥήτραν δολλαρίου, θὰ ἐξακολουθοῦν νὰ χορηγοῦνται ὡς καὶ σήμερον, εἰς οὐσιωδῶς χαμηλότερα ἐπιτόκια.

Ἑ πολιτικὴ αὐτὴ θὰ ἔδει νὰ συμπληρωθῇ μὲ θετικὴν προσπάθειαν ἀναδιοργανώσεως τῆς ἀγορᾶς κεφαλαίου καὶ ὑποστήριξιν τῆς ἐκδόσεως χρηματιστηριακῶν τίτλων, οἱ ὁποῖοι ἀφ' ἑνὸς νὰ παρέχουν ἀσφάλειαν ἐπιστροφῆς καὶ ἐξυπηρετήσεως καὶ ἀφ' ἑτέρου ἕνα ἐνδιαφέρον εἰσόδημα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν Ἑλλάδι συνθηκῶν ἀμοιβῆς τῶν χοηματικῶν κεφαλαίων. Μόνον οὕτω θὰ ἐπετυγχάνετο τελικῶς ἡ προσέλκυσις διαθεσίμων ἀπὸ τὴν ἐξωτραπεζικὴν ἀγοράν καὶ ἀπὸ ἀντιοικονομικὰς ἐπενδύσεις καὶ ἡ χρησιμοποίησις αὐτῶν διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς οἰκονομίας.

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Εἶτα ἀφοῦ ἐτόνισε τὴν ἀνάγκην περαιτέρω διευρύνσεως τῆς προσελκύσεως τῶν Τραπεζικῶν καταθέσεων, ὁ κ. Ζολώτας ἀνεφέρθη εἰς τὴν ὀργάνωσιν ἀγορᾶς κεφαλαίου, εἶπεν:

Τὸ κράτος καὶ αἱ Τράπεζαι πρέπει συνειδητῶς νὰ ἐπιδιώξουν καὶ ἐνισχύσουν τὴν διαμόρφωσιν μιᾶς ὀργανωμένης ἀγορᾶς κεφαλαίου καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς τὰ πρὸ ἡμερῶν ἐξαγγελθέντα ὑπὸ τοῦ κ. ὑπουργοῦ τοῦ Συντονισμοῦ πρῶτα συγκεκριμένα μέτρα ἀποτελοῦν εὐοίωνον ἀπαρχὴν προσπαθείας πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτήν.

Ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 1954 ἐξεδηλώθησαν ὡρισμέναι δραστηριότητες κυρίως δι' αὐξήσεις μετοχικοῦ κεφαλαίου μεγάλων ἐπιχειρήσεων. Αἱ ἐγγραφαὶ ὅμως περιωρίσθησαν πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων μεταξὺ τῶν παλαιῶν μετόχων καὶ συνεδυάσθησαν μὲ εὐρείαν συμμετοχὴν τῶν Τραπεζῶν. Παρ' ὅλον ἑπομένως τὸ ἀξιοσημείωτον τῶν πρώτων αὐτῶν προσπαθειῶν δὲν ἀπετέλεσαν, κατὰ γενικὸν σχεδὸν κανόνα, ἐξορμήσεις προς κινητοποίησιν τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῶν ἀποταμιεύσεων τοῦ εὐρυτέρου κοινοῦ.

Πρωταρχικὴν προϋπόθεσιν διὰ τὴν ἀναβίωσιν τῆς ἀγορᾶς κεφαλαίου ἀποτελεῖ ἡ ἀποφασιστικὴ καταπολέμησις συμπτωμάτων ἐνθυμιζόντων πληθωρικὰς καταστάσεις, ἡ ἐκρίζωσις πληθωρικῶν προσδοκιῶν καὶ ἡ διὰ παντὸς μέσου ἐνίσχυσις τῆς ἐμπιστοσύνης εἰς τὰ οἰκονομικὰ τῆς χώρας καὶ τὰς ἐν γένει συναλλαγάς. Εἶναι διὰ τοῦτο οὐσιῶδες νὰ ἐξασφαλισθοῦν τὸ ταχύτερον αἱ προϋποθέσεις ρυθμίσεως ἐν γένει τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ παρελθόντος. Πέραν τῶν ἀνωτέρω διὰ τὴν προσέλκυσιν τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ πληθυσμοῦ ἀπαιτεῖται:

Πρῶτον, ἡ ἐνίσχυσις τοῦ ὑπευθύνου διαχειριστικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ ἐλέγχου τῶν ἀνωνύμων ἑταιριῶν, τροποποιουμένης καὶ συστηματικῶς ἐφαρμοζομένης τῆς σχετικῆς νομοθεσίας καὶ ὀργανουμένου ἐπὶ ὑγιῶν καὶ συγχρονισμένων βάσεων ἑνὸς Σώματος Ἑλλήνων Ὀρκωτῶν Λογιστῶν ἐμπνέοντος κῦρος καὶ ἐμπιστοσύνην.

Δεύτερον, ἐνδείκνυται ἐπίσης νὰ τύχῃ πτοστασίας καὶ ἐνθαρρύνσεως ἡ ἐφαρμογὴ ἐκ μέρους τῶν ἐπιχειρήσεων πολιτικῆς μερισμάτων καὶ ἐπιτοκίων, τὰ ὁποῖα νὰ ἐξασφαλίζουν διὰ τὸν ἐπενδύοντα εὔλογον εἰσόδημα ὑπὸ τὰς ἑλληνικὰς συνθήκας.

Ἐφ' ὅσον δημιουργηθοῦν αἱ ἀνωτέρω προϋποθέσεις δύναται νὰ ἀντιμετωπισθῇ καὶ ἡ ἐπέκτασις τῆς ἤδη ἀνεγνωρισμένης εὐχερείας συνομολογήσεως ῥήτρας ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος καὶ εἰς τὴν ῥήτραν χρυσοῦ, ἀκόμη δὲ καὶ εἰς τὰς λεγομένας ἡμιαριθμικὰς ῥήτρας, διὰ τῶν ὁποίων συνδέεται ἡ ὑποχρέωσις ἐπιστροφῆς δανειακῶν κεφαλαίων πρὸς τὰς μεταβολὰς αὐστηρῶς καθωρισμένης τιμῆς ὡρισμένου εἴδους ἢ ἐπισήμου τιμαριθμοῦ. Ἀλλ' ἡ χρησιμοποίησις τῶν ἐξασφαλιστικῶν αὐτῶν ῥητρῶν πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς δάνεια καὶ ὁμολογίας μακρᾶς διαρκείας καὶ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον ἁρμοδίων καὶ ὑπευθύνων ὀργανων ὡς πρὸς τὰς κατευθύνσεις χρησιμοποιήσεως τῶν κινητοποιουμένων κεφαλαίων καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τῶν